واقعه

اراذل، شعار «مرگ بر مصدق» می‌دادند

بیست‌وششم خردادماه روز تولد دکتر محمد مصدق است

نام مصدق با کودتای ۲۸ مرداد گره خورده‌است. این اتفاق از بحث‌برانگیزترین رخدادهای تاریخ معاصر ایران به‌شمار می‌رود و صف‌بندی‌های سیاسی جدی میان طیف‌های مختلف درباره آن وجود دارد. طرفداران محمدرضا پهلوی، نخست‌وزیر وقت را به نقض قانون اساسی مشروطه متهم و از برکناری او توسط شاه با همراهی ارتش دفاع می‌کنند. آنها نقش دولت‌های خارجی در این رویداد را مردود دانسته و این کودتا را «قیام و رستاخیز ملی» می‌نامند.

در قسمت‌هایی از کتاب پیر پرنیان‌اندیش، مولف با هوشنگ ابتهاج (سایه) پیرامون مصدق صحبت می‌کند. نظر ابتهاج درباره مصدق و کودتای ۲۸ مرداد بسیار خواندنی است. او در جواب این سوال که «چرا مصدق شکست خورد؟» می‌گوید: «یکی از اشتباه‌های مصدق اعتماد و اتکای او به آمریکا بود. البته آمریکا در آن سال‌ها یک چهره دموکرات حامی ملل آزاد داشت.

مصدق آمریکا را نمی‌شناخت و باور نمی‌کرد که یک نیروی تازه‌نفس استعماری آمده جای استعمار کهنه را گرفته، برای همین تا دم‌آخر اعتقاد داشت که از آمریکا کمک بگیرد بر ضدانگلیس.»

ابتهاج واقعه کودتای بیست‌وهشتم مرداد را این‌گونه روایت می‌کند: «از ۶ صبح تمام شهر را می‌گشتم. رفتم شهر دیدم بچه‌ها سر خیابان فردوسی ایستادن و بازی می‌کنن. کامیون اراذل و فواحش می‌آد و می‌ره و شعار می‌دن «مرگ بر مصدق» و «جاویدشاه». من دستمال گذاشتم جلوی دماغم که سبیلم رو پنهان کنم. کلی کوچه و پس‌کوچه رو گشتیم.

چه روزگاری رو از سر گذروندیم! شما اصلا نمی‌تونین باور کنین که ۲۸ مرداد هفت هشت تا کامیون که توی آنها یک عده زن‌های فاحشه بودن که خیلی‌هاشون مشهور بودن و چند تا سرباز بی‌اسلحه و چند نفر چماق‌به‌دست راه‌افتاد، اینها توی کامیون روباز بودن و داد می‌زدن جاویدشاه، جاویدشاه!»

شعبان بی‌مخ تا ظهر روز کودتا در زندان شهربانی بود و از طریق دوستانش غائله را هدایت می‌کرد. در هنگام ظهر زاهدی او را از زندان آزاد کرد تا هدایت دسته اوباش به سمت خانه مصدق را بر عهده گیرد. او به همراه یک جیپ ارتشی و با پرچمی قرمز در دست، ماموریت خودش را با ۵۰۰۰ الی ۶۰۰۰ نفر از اراذل و اوباش در به‌ثمررساندن کودتای ۲۸ مرداد آغاز کرد.

یکی از قاب‌های به‌یادماندنی از محمدعلی کشاورز مربوط به بازی‌اش در سریال سرداران است

پرونده کوچک جام جم برای ادای دین به استاد محمدعلی کشاورز که عصر دیروز برای همیشه از میان ما رفت

پدرسالار؛ قسمت آخر

زینب علیپور طهرانی
رسانه

استاد محمدعلی کشاورز با پنج دهه فعالیت در عرصه بازیگری توانست یکی از هنرمندان مورد علاقه همه مردم ایران باشد. به همین دلیل از روز گذشته و درست دقایقی پس از انتشار خبر درگذشتش افراد سرشناس و چهره‌های شناخته شده پیام‌های تسلیتی را برای این هنرمند در رسانه‌ها منعکس کردند، از جمله ریاست سازمان صداوسیما و معاونت سیما و مدیران فرهنگی و سینمایی.

دکتر مرتضی میرباقری، معاون سیما نیز در پیامی درگذشت استاد محمدعلی کشاورز، هنرمند پیشکسوت تلویزیون و سینما را تسلیت گفت: «درگذشت محمدعلی کشاورز، چهره ماندگار عرصه بازیگری، موجب تأثر و اندوه عمیق اینجانب شد. این بازیگر توانمند، یکی از ستاره‌های درخشان آسمان هنر این سرزمین بود.

بازیگر متعهدی که هیچ‌گاه نام و یادش از ذهن و دل مردم هنردوست ایران فراموش نخواهد شد. مرحوم محمدعلی کشاورز ازجمله بازیگرانی بود که بیشتر با سیما و سریال‌های تلویزیونی شناخته شد. بدون شک کمتر کسی است که سریال «پدرسالار» را دیده باشد و بازی او در نقش اسدا... را تحسین نکرده باشد.

سریال‌های «هزار دستان»، «سربداران»، «سلطان و شبان» و «گرگ‌ها» نیز از دیگر مجموعه‌های تلویزیونی بودند که این بازیگر با حضور خود به آنها وزن هنری بیشتری بخشید. هجرت این بازیگر بزرگ، یک خسارت برای فرهنگ و هنر ما و به‌ویژه رسانه ملی محسوب می‌شود؛ چراکه محمدعلی کشاورز از بازیگرانی بود که تا پایان عمر، متعهدانه و بی‌حاشیه زندگی و فعالیت کرد. اینجانب، درگذشت این هنرمند فقید را حضور خانواده محترم ایشان، خانواده رسانه ملی، جامعه هنری و مردم همیشه قدردان کشورمان تسلیت می‌گویم و برای بازماندگان از خداوند متعال طلب صبر و برای آن هنرمند والا مقام رحمت و غفران الهی مسألت دارم.»

علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی در پیامی درگذشت استاد محمدعلی کشاورز را تسلیت گفت: «صفای نفس، خلوص، تواضع و فروتنی استاد فقید مرحوم محمدعلی کشاورز میراث مانایی است از هنرمندی که با شرافتش در گنجینه هنرهای نمایشی این آب و خاک، چون دری نایاب تابنده خواهد ماند. فقدان این چهره بی‌مانند و ماندگار هنر را به تمامی هنردوستان ایران زمین، تسلیت و تعزیت عرض می‌نمایم و برای بازماندگان معزز، صبر جمیل و برای روح بزرگ این هنرمند پیشکسوت، علو درجات را از درگاه خداوند متعال آرزومندم.»

سید مجتبی حسینی، معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیام تسلیت برای درگذشت محمدعلی کشاورز نوشته است: «محمدعلی کشاورز، بازیگر و هنرمند ارزشمند کشورمان از نسل هنرمندانی است که با حمیت و جدیت چراغ تئاتر و صحنه و هنر را روشن نگه داشتند، نقش‌های به یادماندنی بازی کردند و در هموار شدن راه دشوار هنر نقش داشتند. استاد کشاورز چند دهه با نقش آفرینی خود در تئاتر و سینما و تلویزیون خاطراتی ماندگار به یادگار گذاشت و ما در برابر آیینه هنر این هنرمندان به زندگی و چگونه زیستن فکر کردیم. استاد محمدعلی کشاورز نوشته بود «یکی از سرمایه‌های بزرگ من تئاتر است»، تئاتر و صحنه و هنر را سرمایه بزرگ زندگی خود می‌دانست و امروز تئاتر، سینما و تلویزیون در اندوه یکی از سرمایه‌های ارزشمند خود است، استاد کشاورز سرمایه فرهنگ و هنر ایران است و در پس سال‌های عمر پربارش آسمان آبی دیده می‌شود. درگذشت استاد محمدعلی کشاورز را به خانواده گرامی‌اش، هنرمندان و هموطنان تسلیت می‌گویم و برای آن زنده‌یاد نیکنام آرامش و علو درجات را از درگاه خداوند متعال خواستارم.»

حسین انتظامی، رئیس سازمانی سینمایی در پیامی درگذشت محمدعلی کشاورز، بازیگر پیشکسوت سینما را تسلیت گفت. در این پیام آمده است: «فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء و الیه ترجعون استاد محمدعلی کشاورز، هنرمند پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون از میان ما پرکشید و به دیار باقی شتافت. ترجیع‌بند زندگی هنری مرحوم کشاورز و مولفه مشترک نقش‌های ماندگار و متنوع او در فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی، مردمی بودن و الهام گرفتن از مسائل مردمان روزگار خویش بود. فقدان این هنرمند تکرارناپذیر را به اهالی فرهنگ و هنر به‌ویژه اصحاب سینما تسلیت می‌گویم و از خداوند منان علو درجات برای آن مرحوم و صبر و شکیبایی برای بازماندگان محترم خواستارم.»

رضا بابک، بازیگر در پی درگذشت محمدعلی کشاورز از او به عنوان بازیگری بی‌نظیر یاد کرد که حضورش هم بر صحنه تئاتر و هم مقابل دوربین بسیار اثرگذار بود. در یادداشت این هنرمند آمده است: «عالیجناب محمدعلی خان کشاورز هم از میان ما رفت. آرتیستی با سابقه درخشان بازیگری در تئاتر، سینما و تلویزیون. استاد عزیزمان محمدعلی کشاورز در حضور صددر صدی در نقش‌هایی که به ایشان محول می‌شد، نمونه بود و در قالب شخصیت‌های گوناگون، بی‌نظیر بود چه در ارائه شخصیت‌های ایرانی و در چه در آفرینش کاراکترهای فرنگی.

عزیزمان محمدعلی کشاورز تمام مختصات یک بازیگر درجه یک را دارا و حضورش چه در صحنه و چه در تصویر، بسیار تاثیرگذار بود. نگاه زیبایش در نقش‌ها... صدای گیرا و پرقدرتش روی صحنه و انعطاف بدنش در حرکات یک شخصیت، بی‌نظیر بود. محمدعلی کشاورز، استاد بی‌بدیل بازیگری از میان ما رفت و جای خالی‌اش بسیار بسیار احساس می‌شود. روح بزرگش قرین رحمت و یاد بزرگش زنده و جاودان باد!»

سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت خارجه با انتشار متنی، درگذشت استاد محمدعلی کشاورز را تسلیت گفت. در متن سخنگوی وزارت خارجه آمده است: «استاد محمدعلی کشاورز از تبار هزاردستان هنر بودند که در قاب سیمین سینما، تئاتر و تلویزیون، نقش‌های ماندگار به یادگار گذاشتند. هنرنمایی ایشان در لوح دل و جان ایرانیان و تاریخ پرفروغ سینمای ایران جاودانه است. درگذشت این هنرمند پیشکسوت را به هموطنان هنردوست و اهالی هنر تسلیت می‌گویم.»

پیام تسلیت رئیس سازمان صداوسیما به مناسبت درگذشت محمدعلی کشاورز

رئیس رسانه ملی با صدور پیامی، درگذشت استاد محمد علی کشاورز را تسلیت گفت. متن کامل پیام به شرح زیر است:

انا لله و انا الیه راجعون

درگذشت یکی از چهره‌های ماندگار عرصه هنر کشور استاد محمدعلی کشاورز را که از ستارگان سینما، تئاتر و تلویزیون بود و مردم با نقش‌های تاریخی او خاطره‌های بسیار دارند تسلیت عرض می‌کنم. «پدرسالار» دوست داشتنی مخاطبان تلویزیون در آخرین روزهای بهار ۹۹ از این کره خاکی خداحافظی کرد، اما با نقش‌آفرینی ماندگار خود در چهل و پنج فیلم سینمایی، سی و هشت سریال تلویزیونی و ده‌ها تئاتر و تله‌تئاتر همواره در قلب و جان مردم ایران باقی خواهد ماند.

از درگاه خداوند تعالی برای آن چهره ماندگار علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر مسألت دارم.

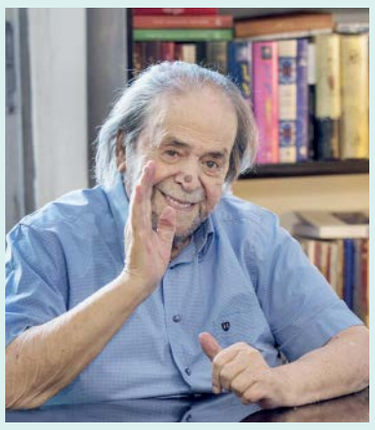

آخرین حضور

سریال «پاتوق» را می‌توان آخرین حضور این بازیگر در تلویزیون دانست. وی به دلیل کهولت سن نتوانست در هیچ اثر نمایشی حضور پیدا کند. اما در شب یلدای سال گذشته یک قسمت از برنامه چهل تیکه به وی اختصاص داده شد که وی به دلیل بیماری و کهولت سن نتوانست در استودیو حضور پیدا کند و تیم چهل تیکه همراه علیمردانی به منزل او رفت و برنامه جذابی را تهیه کردند که مورد استقبال بیننده‌ها قرار گرفت.

یادنامه کشاورز در سیما

در پی درگذشت محمدعلی کشاورز، بازیگر پیشکسوت کشورمان، شبکه نمایش برای ادای احترام به این هنرمند با پخش فیلم سینمایی خاطره‌انگیز «مادر» یاد وی را گرامی می‌دارد.

امشب ساعت ۲۳، نسخه اصلاح رنگ شده فیلم سینمایی مادر به کارگردانی و نویسندگی زنده‌یاد علی حاتمی با بازی این هنرمند تازه درگذشته را پخش خواهد کرد.

فیلم سینمایی خاطره انگیز مادر، داستان پیرزنی است که در سرای سالمندان زندگی می‌کند و به خانه برمی‌گردد تا روزهای پایانی عمرش را در خانه‌اش و کنار فرزندانش که هر کدام گوشه‌ای به زندگی خود مشغولند، بگذراند.

همچنین شبکه نسیم نیز برنامه «چهل تیکه» و آخرین حضور تلویزیونی آن زنده‌یاد در این برنامه را در ساعت ۲۳ چهارشنبه شب، ۲۸ خرداد بازپخش می‌کند.

کاغذ اخبار

صالحی و کمبود بودجه نهاد کتابخانه‌ها

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست علنی دیروز؛ یکشنبه ۲۵ خرداد، با بیان این‌که نهاد کتابخانه‌ها با بیش از ۷۴۰۰ پرسنل در سال ۹۹ باید بیش از ۴۰۰ میلیارد تومان حقوق پرداخت کند، عنوان کرد: بودجه کمکی دولت حدود ۲۰۰ میلیارد تومان است و اعتبار به دست آمده از نیم درصد شهرداری‌ها نیز کمتر از ۲۰۰ میلیارد است، بنابراین مجموع این اعتبارات کفاف پرداخت حقوق کارکنان نهادکتابخانه‌ها را نمی‌دهد.

تسنیم

فاصله گرفتن از عمیق خوانی

مصطفی رحماندوست، شاعر، نویسنده و مترجم کتاب‌های کودک و نوجوان با بیان این مطلب که امروز با معضلی به نام استفاده بیش از اندازه از تلفن همراه روبه‌رو هستیم، گفت: متاسفانه نوجوانان و جوانان در همه جا از جمله مهمانی‌ها یا حتی در اتوبوس سرشان فقط در گوشی است، اما در جوامع پیشرفته، در بسیاری از این موقعیت‌ها کتاب جایگزین گوشی‌های تلفن همراه است.

رحماندوست با اشاره به معضل دیگر در حوزه مطالعه گفت: متاسفانه امروز سطحی‌خوانی در میان اهل مطالعه مد شده و عمیق خوانی فقط ویژه گروه خاص شده‌است؛ این نکته را هم اضافه کنم که در نگارش رمان و شعر هم سطحی نو یسی رواج یافته‌است.

مهر

آنجلینا جولی و بیداری مردم

به نقل از هارپرز بازار، آنجلینا جولی به‌تازگی در مصاحبه با این رسانه درباره کرونا و مشکلاتی که بر صنعت و فرهنگ برجای گذاشته، گفته است که «پس از نزدیک به دو دهه کار بین‌المللی، این پاندمی و وضعیت فعلی آمریکا باعث شد در مورد نیازها و مشکلات کشور خودم تجدید نظر کنم؛ هم روی مسائل جهانی تمرکز می‌کنم و هم داخلی؛ بدیهی است که به هم مرتبط‌اند.

بیش از ۷۰ میلیون نفر وجود دارند که به خاطر جنگ آواره شده‌اند. از طرفی در آمریکا هم تبعیض نژادی و نژادستیزی وجود دارد.»

وی ادامه داد: «به نظر می‌رسد دنیا در حال بیدار شدن است. مردم باورهایشان را به جامعه تحمیل می‌کنند. وقت آن رسیده که تغییراتی در قوانین و نهادها به وجود آوریم و به کسانی گوش دهیم که بیشترین آسیب را دیده‌اند و صدای‌شان شنیده نشده است.»

تسنیم